

KULLEĠĠ SAN NIKOLA
L-EŻAMIJIET TA' NOFS IS-SENA
Frar 2015

IS-SITT SENA

IL-MALTI (IL-FEHIM MIS-SMIGH)

IL-FIN: 30 min

IL-KARTA TAL-GĦALLIEM

Merħba!

Matul is-sessjoni tas-smiġħ se tisma' żewġ siltiet.

Jekk trid, tista' tibda taħdem l-eżerċizzji fl-iskript li għandek quddiemek waqt li qed tisma' l-qari tas-siltiet.

Kull silta, flimkien mal-eżerċizzji, se jinqraw darbtejn.

Issa nitolbok tiftaħ l-iskript li għandek quddiemek u ssib paġni 2 u 3.

-----Waqfa ta' 10 sekondi -----

Għandek ftit ħin biex tara u taqra Taħriġ A, Taħriġ B u Taħriġ Ċ tal-ewwel silta.

-----Waqfa ta' 25 sekonda -----

Issa se tingara l-ewwel silta. Waqt il-qari tista' tibda taħdem l-eżerċizzji.

-----Waqfa ta' 3 sekondi -----

Il-Qari tal-Ewwel Silta:

Il-Qagħaq tal-Għasel tal-Kulleġġ Missjunarju ta' San Pawl

Għall-ħabta ta' Novembru, l-ommijiet li wliedhom jattendu jew li kienu jattendu l-Kulleġġ Missjunarju ta' San Pawl ir-Rabat, jiltaqgħu kważi kuljum għal ħames ġimgħat sħaħ biex jaħdmu madwar erbat elef kilo qagħaq tal-għasel.

B'dan ix-xogħol volontarju, filwaqt li qed iżommu ħajja tradizzjoni Maltija ta' żmien il-Milied, qegħdin ikunu wkoll sors ta' dħul ta' fondi għal din l-iskola tal-Knisja. Din l-inizjattiva, bdewha xi ommijiet tmienja u għoxrin sena ilu. Dak iż-żmien ma kinux jaħmu din il-kwantità ta' qagħaq tal-għasel u kienu jaħdmu kollox bl-idejn. Id-domanda tal-qagħaq tal-għasel li bdew jaħdmu dawn l-ommijiet bdiet kulma jmur iżżid fil-popolarità. Għalhekk il-Kulleġġ Missjunarju ta' San Pawl iddeċieda li jinvesti f'makkinarju apposta. B'hekk dawn l-ommijiet ma baqgħux jaħdmu kollox b'idejhom u fl-istess ħin setgħu jlaħħqu mad-domanda li kien qed ikollhom mill-familji tal-istudenti u min-nies oħra f' Malta u Għawdex.

Tistaqsi lil min tistaqsi kulhadd jgħidlek it-taħlita, iżda hadd ma jgħidlek dak li jżid u jnaqqas biex il-qagħqa tiegħu jkollha togħma partikolari.

Kitba ta' Michael Caruana

Tmiem l-ewwel silta

-----**Waqfa ta' 3 sekondi**-----

Issa se naqralek Taħriġ A.

Taħriġ A

Immarka b' sinjal (✓) il-kaxxa biex tgħid jekk hux VERU, FALZ jew MA SSEMMIETX.

Numru wieħed:

L-ommijiet tar-Rabat jiltaqgħu biex jagħmlu l-qagħaq tal-għasel.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tnejn:

Il-qagħaq tal-għasel huma tradizzjoni Maltija.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tlieta:

Il-qagħaq tal-għasel jinbiegħu bi prezz baxx.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru erbgħa:

Il-qagħaq tal-għasel kienu jinxtraw mill-istudenti biss.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru ħamsa:

L-iskola xtrat makkinarju apposta biex jaħdmu l-qagħaq tal-għasel.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Issa li qrajtlek Taħriġ A, nistgħu ngħaddu għal Taħriġ B.

Taħriġ B.

Imla l-vojt f'dawn is-sentenzi b'kelma meħuda mis-silta.

Numru wieħed:

Il-qagħaq tal-għasel huwa mezz biex jingabru _____ għall-iskola.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru tnejn:

Għalkemm kulhadd jgħidlek x'fiha t- _____, hadd ma jgħidlek x'jagħti t-togħma partikolari.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

**Issa li qrajtlek Taħriġ A u Taħriġ B, nistgħu ngħaddu għal Taħriġ Ċ.
Taħriġ Ċ**

Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel sing taħt il-kelma jew frazi.

Numru wieħed:

Biex jagħmlu l-qagħaq tal-għasel l-ommijiet jiltaqgħu għal (hames darbiet, hames gimgħat, hames sigħat).

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru tnejn:

Il-frazi '*xogħol volontarju*' tfisser, (xogħol li jsir filgħodu, xogħol li jsir bla hłas, xogħol li jsir id-dar).

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru tlieta:

Din l-inizjattiva bdiet (għoxrin, tlieta u għoxrin, tmienja u għoxrin) sena ilu.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

----- **Waqfa ta' 10 sekondi għal min ikun għadu jikteb** -----

Se terġa' tisma' s-silta u t-taħriġ għat-tieni u l-aħħar darba. Waqt li qed tisma' tista' tkompli taħdem u tispicċa l-eżercizzji.

Il-Qari tal-Ewwel Silta:

Il-Qagħaq tal-Għasel tal-Kulleġġ Missjunarju ta' San Pawl

Għall-ħabta ta' Novembru, l-ommijiet li wliedhom jattendu jew li kienu jattendu l-Kulleġġ Missjunarju ta' San Pawl ir-Rabat, jiltaqgħu kwazi kuljum għal ħames gimġhat sħaħ biex jaħdmu madwar erbat elef kilo qagħaq tal-għasel.

B'dan ix-xogħol volontarju, filwaqt li qed iżommu ħajja tradizzjoni Maltija ta' żmien il-Milied, qegħdin ikunu wkoll sors ta' dħul ta' fondi għal din l-iskola tal-Knisja. Din l-inizjattiva, bdewha xi ommijiet tmienja u għoxrin sena ilu. Dak iż-żmien ma kinux jaħmu din il-kwantità ta' qagħaq tal-għasel u kienu jaħdmu kollox bl-idejn. Id-domanda tal-qagħaq tal-għasel li bdew jaħdmu dawn l-ommijiet bdiet kulma jmur iżżid fil-popolarità. Għalhekk il-Kulleġġ Missjunarju ta' San Pawl iddeċieda li jinvesti f'makkinarju apposta. B'hekk dawn l-ommijiet ma baqgħux jaħdmu kollox b'idejhom u fl-istess ħin setgħu jlaħħqu mad-domanda li kien qed ikollhom mill-familji tal-istudenti u min-nies oħra f' Malta u Għawdex.

Tistaqsi lil min tistaqsi kulhadd jgħidlek it-taħlita, iżda hadd ma jgħidlek dak li jżid u jnaqqas biex il-qagħqa tiegħu jkollha togħma partikolari.

Kitba ta' Michael Caruana

Tmiem l-ewwel silta

-----**Waqfa ta' 3 sekondi**-----

Issa se naqrlek Taħriġ A.

Taħriġ A

Immarka b'sinjal (✓) il-kaxxa biex tgħid jekk hux VERU, FALZ jew MA SSEMMIETX.

Numru wieħed:

L-ommijiet tar-Rabat jiltaqgħu biex jagħmlu l-qagħaq tal-għasel.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru tnejn:

Il-qagħaq tal-għasel huma tradizzjoni Maltija.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru tlieta:

Il-qagħaq tal-għasel jinbiegħu bi prezz baxx.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru erbgħa:

Il-qagħaq tal-għasel kienu jinxtraw mill-istudenti biss.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru ħamsa:

L-iskola xtrat makkinarju apposta biex jaħdmu l-qagħaq tal-għasel.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Issa li qrajtlek Taħriġ A, nistgħu ngħaddu għal Taħriġ B.

Taħriġ B.

Imla l-vojt f'dawn is-sentenzi b'kelma meħuda mis-silta.

Numru wieħed:

Il-qagħaq tal-għasel huwa mezz biex jingabru _____ għall-iskola.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Numru tnejn:

Għalkemm kulhadd jgħidlek x'fiha t- _____, hadd ma jgħidlek x'jagħti t-togħma partikolari.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Issa li qrajtlek Taħriġ A u Taħriġ B, nistgħu ngħaddu għal Taħriġ Ċ.

Taħriġ Ċ

Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel sing taħt il-kelma jew frazi.

Numru wieħed:

Biex jagħmlu l-qagħaq tal-għasel l-ommijiet jiltaqgħu għal (ħames darbiet, ħames ġimgħat, ħames sigħat).

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru tnejn:

Il-frazi 'xogħol volontarju' tfisser, (xogħol li jsir filgħodu, xogħol li jsir bla ħlas, xogħol li jsir id-dar).

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru tlieta:

Din l-inizjattiva bdiet (għoxrin, tlieta u għoxrin, tmienja u għoxrin) sena ilu.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

----- **Waqfa ta' 10 sekondi għal min ikun għadu jikteb** -----

Issa ngħaddu għat-tieni silta.

Nitolbok issib pagna 3 u 4.

----- **Waqfa ta' 5 sekondi** -----

Għandek ftit ħin biex tara u taqra Taħriġ A u Taħriġ B tat-tieni silta.

----- **Waqfa ta' 45 sekonda** -----

Issa se tinqara t-tieni silta. Waqt il-qari tista' tibda taħdem l-eżerċizzji.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Il-Qari tat-Tieni Silta:

Biċċa Stramba

Waqt l-ikla ta' nofsinhar tista' tgħid li hadd ma kellu aptit jiekol għax id-dehxa li kienu hadu minħabba n-nannu kienet għadha fuqhom. David u l-papà bilkemm daqu, filwaqt li Tania u l-mamà taparsi teftfu xi haġa żgħira, kemm jitrejqu. It-tewmin biss ma tantx hadu l-biċċa bis-serjeta għax billi kienu għadhom żgħar ma kinux tal-ħsieb biżżejjed. L-imqarbin Gerry u Louis spiċċaw jiġġieldu bejniethom għall-ikbar tuffieħa!

Ftit wara t-tlieta, il-papà haseb biex jerga' jmur l-isptar halli jara kif għadda n-nannu, u David hareġ miegħu biex imur ir-razzett halli jieħu ħsieb jagħlef u jsaqqi. Issa li n-nannu kien l-isptar, ix-xogħol tar-razzett waqa' kollu fuq it-tifel. Il-papà xtaq iwasslu sar-razzett iżda kien fuq ix-xwiek biex ifittex jasal l-isptar. Għalhekk waqqfu fejn il-Palma u qallu:

"Meta tasal fittex agħlef u erga' lura lejn id-dar, Dave. Toggħodx titlajja r-razzett. U jaqbel li tmur lura bil-karozza tal-linja għax jien ma nafx kemm se ndum l-isptar. Kif tlesti aqbad u mur, Dave, għax il-mamà tkun moħħha fik."

"Halli f'idejja, pa," serraħlu rasu t-tifel. "Nagħmel kif għedtli. Sellili għan-Nannu."

Jekk il-Papà kien fuq ix-xwiek biex ifittex jasal l-isptar, David kellu seba' mitt sena biex ifittex jasal ir-razzett. Ħsibijietu kienu ilhom li reggħu daru fuq il-ktieb misterjuż tan-nannu Dumink. Hu u miexi matul Triq Lelluxa beda jħoss il-kurżità tikber fih u jdejh kienu jikluh biex ifittxu jerggħu jiftħu dak il-ktieb. Tgħid x'kien hemm moħbi f'dik il-qasba misduda bit-tappijiet? In-nannu kien qal li hemm teżor li hu qatt ma seta' jsib. Imma jekk kien jaf li qiegħed fil-qasba kif qatt ma seta' jsibu? Stramba l-biċċa!

(Silta minn *Il-Misteru tal-Imsejla Msadda ta' Carmel G Cauchi*)

Tmiem it-tieni silta

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Issa se naqrlek Taħriġ A.

Taħriġ A

Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B billi ssib it-twegiba t-tajba u tikteb in-numru fil-kaxxa. L-ewwel waħda hija eżempju.

F'Kolonna A, f'numru wieħed, naqraw: **Lelluxa**

F'Kolonna B din is-sentenza tkompli: ... hi l-isem tat-triq.

Għalhekk ktibt in-numru wieħed fil-kaxxa ta' ħdejha.

Mela s-sentenza sħiħa tigi: **Lelluxa hi l-isem tat-triq.**

Issa se naqrlek Kolonna A u wara Kolonna B. Waqt li qed naqra tista' tibda tgħaqqad iż-żewġ partijiet ta' kull sentenza.

Kolonna A:

Numru wieħed: Lelluxa ...

Numru tnejn: Gerry u Louis ...

Numru tlieta: David ...

Numru erbgħa: Il-papà ...

Numru ħamsa: In-nannu ...

Numru sitta: Tania u l-mamà ...

Issa se naqrlek Kolonna B:

... ried imur l-isptar.

... hi l-isem tat-triq.

a) bil-mixi. b) bil-karozza tal-linja. ċ) bil-karozza tal-papà.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru ħamsa:

It-teżor kien moħbi

a) fil-qasba. b) fir-razzett. ċ) fil-ktieb.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Se terga' tisma' s-silta u t-taħrig għat-tieni u l-aħħar darba. Waqt li qed tisma' tista' tkompli taħdem u tispicċa l-eżerċizzji.

Il-Qari tat-Tieni Silta:

Biċċa Stramba

Waqt l-ikla ta' nofsinhar tista' tgħid li ħadd ma kellu aptit jiekol għax id-dehxa li kienu ħadu minħabba n-nannu kienet għadha fuqhom. David u l-papà bilkemm daqu, filwaqt li Tania u l-mamà taparsi teftfu xi ħaġa żgħira, kemm jitrejqu. It-tewmin biss ma tantx ħadu l-biċċa bis-serjetà għax billi kienu għadhom żgħar ma kinux tal-ħsieb biżżejjed. L-imqarbin Gerry u Louis spicċaw jiggieldu bejniethom għall-ikbar tuffieħa!

Ftit wara t-tlieta, il-papà ħaseb biex jerga' jmur l-isptar ħalli jara kif għadda n-nannu, u David ħareġ miegħu biex imur ir-razzett ħalli jieħu ħsieb jagħlef u jsaqqi. Issa li n-nannu kien l-isptar, ix-xogħol tar-razzett waqa' kollu fuq it-tifel. Il-papà xtaq iwasslu sar-razzett iżda kien fuq ix-xwiek biex ifittex jasal l-isptar. Għalhekk waqqfu fejn il-Palma u qallu:

"Meta tasal fittex aghlef u erga' lura lejn id-dar, Dave. Toqgħodx titlajja r-razzett. U jaqbel li tmur lura bil-karozza tal-linja għax jien ma nafx kemm se ndum l-isptar. Kif tlesti aqbad u mur, Dave, għax il-mamà tkun moħħha fik."

"Halli f'idejja, pa," serraħlu rasu t-tifel. "Nagħmel kif għedtli. Sellili għan-Nannu."

Jekk il-papà kien fuq ix-xwiek biex ifittex jasal l-isptar, David kellu seba' mitt sena biex ifittex jasal ir-razzett. F'sibijietu kienu ilhom li reggħu daru fuq il-ktieb misterjuż tan-nannu Dumink. Hu u miexi matul Triq Lelluxa beda jħoss il-kurżità tikber fih u jdejh kienu jikluh biex ifittxu jerggħu jiftħu dak il-ktieb. Tgħid x'kien hemm moħbi f'dik il-qasba misduda bit-tappijiet? In-nannu kien qal li hemm teżor li hu qatt ma seta' jsib. Imma jekk kien jaf li qiegħed fil-qasba kif qatt ma seta' jsibu? Stramba l-bičča!

(Silta minn *Il-Misteru tal-Imsella Msadda ta' Carmel G Cauchi*)

Tmiem it-tieni silta

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Issa se naqralek Taħriġ A.

Taħriġ A

Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B billi ssib it-twegiba t-tajba u tikteb in-numru fil-kaxxa. L-ewwel waħda hija eżempju.

F'Kolonna A, f'numru wieħed, naqraw: **Lelluxa**

F'Kolonna B din is-sentenza tkompli: ... **hi l-isem tat-triq.**

Għalhekk ktibt in-numru wieħed fil-kaxxa ta' ħdejha.

Mela s-sentenza sħiħa tigi: Lelluxa hi l-isem tat-triq.

Issa se naqralk Kolonna A u wara Kolonna B. Waqt li qed naqra tista' tibda tgħaqqad iż-żewġ partijiet ta' kull sentenza.

Kolonna A:

Numru wieħed: Lelluxa ...

Numru tnejn: Gerry u Louis ...

Numru tlieta: David ...

Numru erbgħa: Il-papà ...

Numru ħamsa: In-nannu ...

Numru sitta: Tania u l-mamà ...

Issa se naqralk Kolonna B:

... ried imur l-isptar.

... hi l-isem tat-triq.

... kielu xi ħaġa żgħira.

... kien l-isptar.

... iġġieldu waqt il-ħin tal-ikel.

... mar ir-razzett.

----- **Waqfa ta' 10 sekondi għal min ikun għadu jikteb** -----

Issa se naqralk Taħriġ B.

Taħriġ B

Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel sinjal (✓) fil-kaxxa t-tajba.

Numru wieħed:

Min kien l-iżgħar?

a) David

b) Dumink

ċ) Louis

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru tnejn:

L-idjoma fuq ix-xwiek tfisser:

- a) kien taħt xokk kbir. b) kien ħerqan. ċ) kien imdejjaq.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru tlieta:

David u l-papà ħarġu flimkien

- a) filgħodu. b) waranofsinhar. ċ) tard billejl.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru erbgħa:

David mar lura d-dar

- a) bil-mixi. b) bil-karozza tal-linja. ċ) bil-karozza tal-papà.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Numru ħamsa:

It-teżor kien moħbi

- a) fil-qasba. b) fir-razzett. ċ) fil-ktieb.

----- **Waqfa ta' 3 sekondi** -----

Issa għandek żewġ minuti biex tiċċekkja l-eżerċizzji kollha.

----- **Waqfa ta' 2 minuti** -----

Grazzi. L-eżami tas-smiġħ spiċċa.

TMIEM IL-KARTA